

RECHTSPRAAK

Onderneming behoeft geen instemming te vragen aan de OR bij een tijdelijke wijziging van twee- naar drieploegendiensten nu in de cao een inhoudelijke regeling is getroffen ter zake van de arbeids- en rusttijden als bedoeld in artikel 27 lid 1 onder b WOR.

Feiten

Binnen Recticel B.V. bestaat al langer een ondernemings-cao. Die cao is door middel van incorporatiebedingen van toepassing verklaard op de individuele arbeidsovereenkomsten van de werknemers van Recticel. Al vanaf 2008 is in de ondernemings-cao dezelfde regeling opgenomen ter zake van werktijden en ploegendiensten. De voorlaatste ondernemings-cao had een looptijd tot en met 31 maart 2020. Vanaf 1 april 2020 tot 26 november 2020 was er geen ondernemings-cao binnen Recticel van toepassing. Sinds eind november 2020 is wel weer een ondernemings-cao van toepassing. Daarin is dezelfde regeling ter zake van arbeidsduur en werktijden opgenomen. Recticel heeft vanaf in ieder geval 2008 ter zake van dienstroosters de volgende werkwijze gevolgd. Uitgangspunt is dat voor iedere afdeling standaard in een twee- of drieploegendienst wordt gewerkt. In geval van noodzakelijk op- of afschalen van de productie door toegenomen dan wel achtergebleven vraag en/of tekort aan grondstoffen werd door Recticel een aangepast dienstrooster opgesteld. Dat aangepaste dienstrooster werd met de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad (GOR) gedeeld en door haar voor kennisgeving aangenomen. Voor de invulling van het dienstrooster werd overleg gepleegd met individuele werknemers die veelal op basis van vrijwilligheid met het gewijzigde dienstrooster instemden. De aanpassingen, op- en/of afschalen van de voor de betrokken afdeling geldende standaard twee- of drieploegendienst, waren altijd qua duur van tijdelijke aard. Instemming van de Ondernemingsraad van Recticel B.V. (hierna: de Ondernemingsraad) is nimmer gevraagd. De Ondernemingsraad heeft ook nooit bezwaar gemaakt tegen deze werkwijze. Ook in de periode van 1 april 2020 tot 26 november 2020, de cao-loze periode, heeft Recticel meermaals op de hiervoor beschreven werkwijze op- en afgeschaald van twee- naar drieploegendiensten en vice versa. Ook toen is de Ondernemingsraad hierover geïnformeerd maar is er geen instemming van de Ondernemingsraad verzocht. Nadat Recticel de ondernemingsraad begin september 2020 wederom op de hoogte stelde van het opschalen van een twee- naar een drieploegendienst binnen de afdeling Converting, stelde de Ondernemingsraad zich op het standpunt dat daarvoor instemming ex artikel 27 Wet op de Ondernemingsraden (WOR) vereist was.

Oordeel

Het besluit van Recticel om tijdelijk op- en/of af te schalen van twee- naar drieploegendiensten en vice versa voor een of meer bepaalde afdelingen betreft naar het oordeel van de kantonrechter een arbeids- en rusttijdenregeling als bedoeld in artikel 27 lid 1 onder b WOR. Het betreft immers telkens een besluit van algemene strekking dat geldt voor een (of meerdere) groep(en) werknemers van de betreffende afdeling(en). Dat het op- en afschalen steeds tijdelijk van aard is, doet daaraan niet af, zeker niet nu het op- en afschalen jaarlijks meermaals plaatsvindt, en de tijdelijkheid soms meerdere weken of incidenteel meerdere maanden betreft. Uitleg van artikel 8 cao aan de hand van de cao-norm leidt tot het volgende. In artikel 8 lid 3 is gedefinieerd wat een dienstrooster is, te weten de door werkgever voor een of meer werknemers vastgestelde werktijdregeling. Dat rooster mag niet in strijd zijn met, voor zover hier van belang, het bepaalde in artikel 8. De mogelijke werktijden, die de basis kunnen vormen voor dienstroosters, zijn bepaald in artikel 8 lid 2 Cao. Daaronder vallen twee- en drieploegendiensten met de daarbij genoemde werktijden. Dat betekent dat ieder rooster dat aan die kaders voldoet, past binnen artikel 8 en daarmee niet strijdig is. In artikel 8 lid 3 onder c Cao is bepaald: "Het vaststellen van het begin en het einde van een dienstrooster geschiedt door de werkgever in overleg met de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad." Tegen de achtergrond van het bepaalde in artikel 8 lid 2 en artikel 8 lid 3 onder a en b Cao moet naar oordeel van de kantonrechter onder 'het vaststellen van het begin en einde van een dienstrooster' worden verstaan het begin of einde van een dagdienst, tweeploegendienst of drieploegendienst, zoals genoemd in artikel 8 lid 2 onder a t/m c Cao. Oftewel als Recticel wil op-/of afschalen. In dat geval, zo bepaalt artikel 8 lid 3 Cao, heeft de werkgever overleg met de GOR. Als bij die wijziging een 'belangrijk aantal werknemers is betrokken' zal de werkgever niet tot een andere werktijdregeling overgaan dan nadat met de GOR overeenstemming is bereikt. Met deze regeling is een inhoudelijke regeling getroffen ter zake van de arbeids- en rusttijden als bedoeld in artikel 27 lid 1 onder b WOR, een regeling die als uitputtende regeling kwalificeert. De regeling voorziet in de stappen die Recticel moet zetten als zij wil op- of afschalen van twee- naar drieploegendiensten en vice versa. Dat Recticel nog wel telkens een beslissing moet nemen om tot op- of afschalen over te gaan doet daaraan niet af. Belangrijk is om artikel 8 als geheel te zien, de relatie tussen de verschillende leden en de aannemelijkheid van de uitleg die daaraan verbonden wordt. In overleg mag Recticel op- en afschalen, zolang maar aan artikel 8 Cao is voldaan en niet gehandeld wordt in strijd met de wet (art. 8 lid 3 onder b Cao). Dus zolang Recticel blijft binnen de kaders van dagdiensten, twee- en drieploegendiensten kan op deze wijze, in overleg, maar zonder instemming, op- en afgeschaald worden. Alleen als het een belangrijk aantal werknemers betreft, heeft de Ondernemingsraad een verdergaande bevoegdheid, dan moet er overeenstemming zijn. Een andere uitleg zou het opgenomen overleg in artikel 8 lid 3 onder c Cao en de overeenstemming in artikel 8 lid 3 onder d Cao onbegrijpelijk en zinledig maken. Bovendien zou dan aan dat artikel geen verdere betekenis toekomen dan dat de aanvangs- en eindtijden van de werkdagen in geval van dagdiensten twee- en drieploegendiensten zijn geregeld. Maar voor op- en afschalen zowel van twee naar drie ploegen als bijvoorbeeld van twee- naar een vijfplloegendienst zou Recticel instemming moeten vragen aan de ondernemingsraad. Bij een dergelijke uitleg valt de uitvoerige regeling van artikel 8 in de Cao niet te verklaren. Hetgeen

hiervoor is overwogen hoeft Recticel, gelet op het bepaalde in artikel 8 Cao ter zake van het op-/afschalen van twee- en drieploegendiensten en vice versa geen instemming aan de Ondernemingsraad te vragen, het instemmingsrecht is door artikel 8 Cao vervallen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 03-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2021:4774

Zaaknummer: 9194284 \ AZ VERZ 21-25

Rechters: E.W. de Groot

Advocaten: R. Olde en R. van der Stege

Wetsartikelen: 27 WOR